

QP – 067

5

I Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, March/April 2022
(CBCS) (2014 – 15 and Onwards) (Repeaters)
Paper – I : LANGUAGE SAMSKRITAM
Kumarasambhavam – II Canto, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : i) Answer in **Sanskrita/Kannada/English**.

ii) Question **I, V and VI** should be answered in **Sanskrita** only.

I. समीचीनमुत्तरं चित्वा लिखत : (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Select and write the correct answer :

1) कुमारसम्भवस्य कर्ता कः ?

अ) माघः आ) कालिदासः इ) भारविः ई) श्रीहर्षः

2) देवराजः कः ?

अ) ब्रह्मा आ) विष्णुः इ) शिवः ई) इन्द्रः

3) कः नेत्रसहस्रेण गुरुं नोदयामास ?

अ) इन्द्रः आ) वरुणः इ) अग्निः ई) वायुः

4) कालिदासेन विरचितानि नाटकानि कति ?

अ) नव आ) पञ्च इ) त्रीणि ई) सप्त

5) कति ऋतवः सन्ति ?

अ) चत्वारः आ) पञ्च इ) षट् ई) सप्त

6) मन्दाकिनी इत्युक्ते का नदी ?

अ) यमुना आ) गङ्गा इ) सरस्वती ई) कावेरी

7) उच्चैश्रवाः कस्य हयरत्नम् ?

अ) इन्द्रस्य आ) शिवस्य इ) विष्णोः ई) वायोः

8) पुराणस्य कविः कः ?

अ) ब्रह्मा आ) विष्णुः इ) शिवः ई) इन्द्रः

P.T.O.

9) कुमारसम्भवे कति सर्गाः सन्ति ?

अ) सप्तदश

आ) एकादश

इ) विंशतिः

ई) त्रयोदश

10) तारकः कः ?

अ) सुरः

आ) असुरः

इ) इन्द्रः

ई) यमः

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत :

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer **any two** of the following :

1) कालिदासस्य जीवन-काल-देश-कृती: अधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत।

ಕಾಳಿದಾಸನ ಜೀವನ-ಕಾಲ-ದೇಶ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on life-date-place and works of Kalidasa.

2) देवतानां प्रार्थनां विवृणुत।

ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe the request of Gods.

3) कुमारसम्भवस्य द्वितीय सर्गे देवानां ब्रह्मणः च सम्भाषणं विवृणुत।

ಕುಮಾರಸಂಭವದ ಎರಡನೆಯ ಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe the conversation between Gods and Brahma in second canto of Kumarasambhava.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3×4=12)

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** Shlokas.

1) अथ सर्वस्य धातारं ते सर्वे सर्वतोमुखम्।

ವಾಗೀಶಂ ವಾಗ್ಭಿರರ್ಥಾಭಿಃ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯೋಪತಾಸ್ಥಿರೇ॥

2) आत्मानमात्मना वेत्सि सृजस्यात्मानमात्मना।

ಆತ್ಮನಾ ಕೃತಿನಾ ಚ ತ್ವಮಾತ್ಮನೈವ ಪ್ರಲೀಯಸೇ॥

- 3) त्वमेव हव्यं होता च भोज्यं भोक्ता च शाश्वतः।
वेद्यं च वेदिता चासि ध्याता ध्येयं च यत्परम्॥
- 4) अमी च कथमादित्याः प्रतापक्षतिशीतलाः।
चित्रन्यस्ता इव गताः प्रकामालोकनीयताम्॥
- 5) तद्ब्रूत वत्साः किमितः प्रार्थयध्वं समागताः।
मयि सृष्टिर्हि लोकानां रक्षा युष्मास्ववस्थिता॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any two** of the following.

- 1) त्वं पितृणामपि पिता देवानामपि देवता।
- 2) त्वं जगदीशो निरीश्वरः।
- 3) वृत्रस्य हन्तुः कुलिशं कुण्ठिताश्रीव लक्ष्यते।
- 4) उपप्लवाय लोकानां धूमकेतुरिवोत्थितः।

V. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत।

(5×1=5)

1) मम	2) देवः
3) सर्गस्य	4) सः
5) माता	6) ब्रह्मा
7) रामेण	8) त्वम्

आ) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत।

(5×1=5)

1) वदतु	2) भवति
3) अपठत्	4) गमिष्यामि
5) असि	6) तनोति
7) उवाच	8) लिखामि

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणि लिखत।

(5×2=10)

पुरा धारानगरे भोजो नाम संस्कृतभाषाप्रियः भूपतिः राज्यम् अपालयत्। तस्य आस्थाने बहवः विद्वांसः कवयः च अवर्तन्त। भोजः स्वयं पण्डितः काव्यज्ञः कविः च अभूत्। चम्पूरामायणं नाम मनोज्ञं काव्यं भोजेन प्रणीतम्। सः नृपतिः कवीन् विशेषेण पुरस्कृत्य तेभ्यः पुष्कलं धनं प्रयच्छतीति कीर्तिः सर्वत्र प्रसृतासीत्। तस्य सभायां कालिदासादयः बहवः कवयः व्यराजन्त। नरपतिः कविताप्रियः इति ज्ञात्वा केचित् छान्दसाः धारानगरम् आगच्छन्। ते श्रुतिस्मृत्या दिषु प्रवीणः परं कवित्वे न कुशलाः।

प्रश्नाः

- 1) धारानगरस्य भूपतिः कः ?
- 2) सः कीदृशः आसीत् ?
- 3) तस्य आस्थाने के अवर्तन्त ?
- 4) तेन प्रणीतं काव्यं किम् ?
- 5) छान्दसाः धारानगरं किमर्थम् आगच्छन् ?